

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 Rs 223601 24 Rsž
Zenica; 29.08.2024. godine

Kantonalni sud u Zenici, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Sanela Popović, kao predsjednica vijeća, Ramo Ljevaković i Nusret Halilović, kao članovi vijeća, u parničnom postupku tužioca B. H. iz Z., ..., kojeg zastupa punomoćnik Mladen Šain, advokat iz Sarajeva, Maršala Tita broj 2, protiv tuženog JU Univerzitet u Zenici, Fakultetska broj 3, kojeg zastupaju punomoćnici: Bakir Ljubović, Dženana Ljubović i Aida Ljubović, advokati iz Zenice, Sestara Ditrih broj 2, radi isplate razlike plaće i uplate razlike doprinosa za PIO, v.s. 65.500,00 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Zenici, broj 43 0 Rs 223601 23 Rs od 22.05.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 29.08.2024. godine, donio je

PRESUDU

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca, koji glasi: "Nalaže se tuženom JU Univerzitet u Zenici da tužiocu na ime naknade štete u visini razlike plata između radnog mjesta docenta i radnog mjesta vanrednog profesora za period od 10.01.2018. godine do 30.03.2018. godine isplati ukupan iznos od 448,72 KM, sa zakonskom zateznom kamatom:

- za period od 10.01. do 31.01.2018. godine, na iznos od 73,24 KM počev od 28.02.2018. godine do isplate,
- za period od 01.02. do 28.02.2018. godine, na iznos od 187,74 KM počev od 31.03.2018. godine do isplate i
- za period od 01.03. do 31.03.2018. godine, na iznos od 187,74 KM počev od 30.04.2018. godine do isplate, a sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom JU Univerzitet u Zenici da tužiocu na ime naknade štete u visini razlike plata između radnog mjesta bibliotekara i radnog mjesta vanrednog profesora za period od 01.04.2018. godine do 31.12.2020. godine isplati ukupan iznos od 41.793,84 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom na pojedinačne iznose i periode:

- od 01.04. do 30.04.2018. godine na iznos od 1.312,88 KM, počev od 31.05.2018. godine do isplate,
- od 01.05. do 31.05.2018. godine na iznos od 1.334,83 KM počev od 30.06.2018. godine do isplate,
- od 01.06. do 30.06.2018. godine na iznos od 1.324,90 KM počev od 31.07.2018. godine do isplate,
- od 01.07. do 31.07.2018. godine na iznos od 1.393,24 KM počev od 31.08.2018. godine do isplate,

-od 01.08. do 31.08.2018. godine na iznos od 1.572,78 KM počev od 30.09.2018. godine do isplate,
-od 01.09. do 30.09.2018. godine na iznos od 1.319,03 KM počev od 31.10.2018. godine do isplate,
-od 01.10. do 31.10.2018. godine na iznos od 1.319,03 KM počev od 30.11.2018. godine do isplate,
-od 01.11. do 30.11.2018. godine na iznos od 1.330,57 KM počev od 31.12.2018. godine do isplate
-od 01.12. do 31.12.2018. godine na iznos od 1.319,03 KM počev od 31.01.2019. godine do isplate,
-od 01.01. do 31.01.2019. godine na iznos od 1.078,17 KM počev od 28.02.2019. godine do isplate,
-od 01.02. do 28.02.2019. godine na iznos od 1.220,82 KM počev od 31.03.2019. godine do isplate,
-od 01.03. do 31.03.2019. godine na iznos od 1.232,01 KM počev od 30.04.2019. godine do isplate,
-od 01.04. do 30.04.2019. godine na iznos od 1.220,82 KM počev od 31.05.2019. godine do isplate,
-od 01.05. do 31.05.2019. godine na iznos od 1.241,25 KM počev od 30.06.2019. godine do isplate,
-od 01.06. do 30.06.2019. godine na iznos od 1.232,57 KM počev od 31.07.2019. godine do isplate,
-od 01.07. do 31.07.2019. godine na iznos od 1.302,54 KM počev od 31.08.2019. godine do isplate,
-od 01.08. do 31.08.2019. godine na iznos od 1.462,58 KM počev od 30.09.2019. godine do isplate,
-od 01.09. do 30.09.2019. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 31.10.2019. godine do isplate,
-od 01.10. do 31.10.2019. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 30.11.2019. godine do isplate,
-od 01.11. do 30.11.2019. godine na iznos od 1.237,76 KM počev od 31.12.2019. godine do isplate,
-od 01.12. do 31.12.2019. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 31.01.2020. godine do isplate,
-od 01.01. do 31.01.2020. godine na iznos od 1.247,05 KM počev od 29.02.2020. godine do isplate,
-od 01.02. do 29.02.2020. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 31.03.2020. godine do isplate,
-od 01.03. do 31.03.2020. godine na iznos od 1.237,26 KM počev od 30.04.2020. godine do isplate
-od 01.04. do 30.04.2020. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 31.05.2020. godine do isplate,
-od 01.05. do 31.05.2020. godine na iznos od 1.237,76 KM počev od 30.06.2020. godine do isplate,
-od 01.06. do 30.06.2020. godine na iznos od 1.226,52 KM počev od 31.07.2020. godine do isplate,
-od 01.07. do 31.07.2020. godine na iznos od 1.329,16 KM počev od 31.08.2020. godine do isplate
-od 01.08. do 31.08.2020. godine na iznos od 1.458,09 KM počev od 30.09.2020. godine do isplate

-od 01.09. do 30.09.2020. godine na iznos od 1.232,23 KM počev od 31.10.2020. godine do isplate
-od 01.10. do 31.10.2020. godine na iznos od 1.232,23 KM počev od 30.11.2020. godine do isplate
-od 01.11. do 31.11.2020. godine na iznos od 1.243,53 KM počev od 31.12.2020. godine do isplate
-od 01.12. do 31.12.2020. godine na iznos od 1.762,60 KM počev od 31.01.2021. godine do isplate, a sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom JU Univerzitet u Zenici da za tužioca kod Federalnog zavoda PIO/MIO uplati razliku doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje za period od 10.01.2018. godine do 31.12. 2020. godine u iznosu od 15.479,19 KM, za period:
od 10.01.2018. do 31.03.2018. godine iznos od 166,19 KM,
od 01.04.2018. do 31.12.2018. godine iznos od 4.528,25 KM,
od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine iznos od 5.521,51 KM i
od 01.01.2010. godine do 31.12.2020. godine iznos od 5.429,43 KM, a sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tuženom da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 4.010,00 KM u roku od 15 dana.“

Pobijanom presudom je obavezan tužilac da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 4.615,65 KM u roku od 15 dana.

Protiv pobijane presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu, pobijajući istu u cjelini zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev i obaveže tužilac na naknadu troškova postupka ili ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno postupanje.

U odgovoru na žalbu tužilac navodi da je žalba neosnovana, i da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i bez povrede odredaba parničnog postupka pravilno primjenio materijalno pravo, pa predlaže da se žalba odbije i potvrdi prvostepena presuda, a tuženi obaveže na naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Ispitujući prvostepenu presudu po žalbi na osnovu člana 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, drugostepeni sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Predmet spora prema tužbi tužioca od 07.01.2023. godine, ispravljenoj i dopunjenoj podneskom od 04.02.2023. godine i konačno opredjeljenim tužbenim zahtjevom na glavnoj raspravi u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka je naknada štete u visini razlike plata između radnog mjesta docenta i radnog mjesta vanrednog profesora za period od 10. 01. 2018. godine do 30. 03. 2018. godine u iznosu od 1.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dospelosti svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa naknade štete (od svakog 15.-tog u mjesecu za protekli mjesec, pa do isplate) i naknada štete u visini razlike plata između radnog mjesta bibliotekara i radnog mjesta vanrednog profesora za period od 01.04.2018. godine do 31.12.2020. godine u ukupnom iznosu od 47.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dospelosti svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa naknade štete do

isplate, kao i potraživanje razlike doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje za period od 10.01.2018. godine do 31.12.2020. godine u iznosu od 17.000,00 KM.

Tužbu tužilac zasniva na članu 154. Zakon o obligacionim odnosima (Sl. list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Sl. list RBiH broj: 2/92, 13/93 i 13/94 i Sl. novine FBiH broj 29/03 i 42/11) – ZOO-a, a navedenom odrednom je propisano da ko drugome prouzrokuje štetu dužan je nadoknaditi je ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice. U konkretnom slučaju tužilac potražuje naknadu štete koju je pretrpio kao posljedicu nezakonitog postupanja tuženog.

Prvostepeni sud obrazlaže da tužilac tužbu zasniva na slijedećim odlučnim činjenicama:

- da su pravosnažnom presudom Općinskog suda u Zenici, 43 0 Rs 160 655 18 Rs od 15.11.2019. godine poništene odluke Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta tuženog i Senata tuženog kojim je tužiocu uskraćen jednak tretman prilikom provođenja konkursne procedure za izbor u zvanje na Ekonomskom fakultetu tuženog na predmetima Sociologija i Poslovna etika po konkursu za izbor u zvanje vanrednog profesora (napredovanje) od 08.11.2017. godine,

- da tužilac nezakonitim postupanjem prilikom provođenja konkursne procedure nije izabran u više zvanje vanrednog profesora, i da je njegov dotadašnji izbor u zvanje docenta na navedenim predmetima isticao 09.01.2018. godine, to s tužiocem po isteku perioda na koji je bio prethodno izabran u zvanje docenta nije bio zaključen novi ugovor o radu na mjestu akademskog osoblja,

- da je tužilac po postojećem ugovoru o radu na funkciji docenta ostao zaposlen kod tuženog do 30.03.2018. godine, odnosno još oko dva mjeseca nakon isteka tog izbora u zvanje, nakon čega je tužilac 01.04.2018. godine premješten na radno mjesto bibliotekara na OJ Medicinski fakultet tuženog, gdje je bio zaposlen sve do 31.12.2020. godine, a od 01.01.2021. godine prešao na radno mjesto vanrednog profesora,

- da je na radnom mjestu bibliotekara kao i na pomenutom mjestu docenta u periodu od dana kada je bio očekivan početak perioda njegovog izbora u više zvanje (od 10.01.2018. godine), koji mu je nezakonito bio uskraćen, pa do 30.03.2018. primao na mjestu docenta platu oko 500 KM manju, odnosno na mjestu bibliotekara (od 01.04.2018. godine do 31.12.2020. godine) platu oko 1.500 KM manju, od iznosa plate koju bi primao da je tuženi postupio u skladu sa zakonom prilikom pomenute konkursne procedure za izbor u zvanje (napredovanje) za vanrednog profesora, te je u vezi s time imao i niži obračun doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje,

- da je njegov status potrajao do januara 2021. godine kada je na osnovu odluke Senata tuženog iz novembra 2020. godine izabran u zvanje vanrednog profesora, ali ne s retroaktivnim učinkom koji bi obuhvatio čitav period u kojem mu je izbor u zvanje bio nezakonito uskraćen kao što je to tuženi učinio u analognoj situaciji nezakonitog uskraćivanja izbora u zvanje u predmetu prof. dr. S. I. (Presuda Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 158969 18 Rs od 11.07.2019. godine), nego sa učinkom počev od dana donošenja pomenute odluke Senata pa nadalje. Odluka Senata tuženog se nije počela provoditi odmah od dana njenog donošenja, nego od 01. januara 2021. godine, tako da je tužilac ostao raditi na mjestu bibliotekara sve do 31.12.2020. godine i

- da je povodom navedene situacije pokrenuo novi spor protiv tuženog, te je u prvostepenom postupku utvrđeno da je s obzirom na razliku u tretmanu povodom neretroaktivnog izbora u zvanje u navedenom predmetu došlo do nejednakog postupanja odnosno diskriminacije na štetu tužioca, shodno Presudi Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 187 782 20 Rs od 05. 09. 2022. godine.

Odlučne i sporne činjenice su utvrđivane u toku postupka, pa su pred prvostepenim sudom provedeni predloženi dokazi, pa je saslušan tužilac kao parnična stranka, provedeno vještačenje po vještaku ekonomske struke Luki Mastilović, dipl.ecc. iz Zenice, izvršen uvid i pročitani: Presuda Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 160655 18 Rs od 15.11.2019. godine, Presuda Kantonalnog suda u Zenici br. 43 0 Rs 160655 20 Rsž od 25.02.2020. godine, Presuda Vrhovnog suda FBiH broj 43 0 Rs 160655 20 Rev od 15.07.2021. godine, Presuda Općinskog suda Zenica broj 43 0 Rs 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine, Presuda Vrhovnog suda FBiH broj 43 0 P 187782 23 Rev od 19.12.2023. godine, Odluka o izboru dr. B. H. za naučno zvanje vanredni profesor (napredovanje) broj 01-02-1-3905/20 od 19.11.2020. godine i drugi dokazi kako je navedeno u prvostepenoj presudi (peta i šesta stranica).

Prvostepeni sud je obrazložio da je tužbeni zahtjev odbijen iz razloga što tužilac nije dokazao osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva.

Žalba tuženog je neosnovana, a neosnovanost proističe iz toka postupka i navoda žalbe. Tužilac u žalbi ističe daje pravo na naknadu štete počelo teći 10.01.2018. godine, a naknadu štete odnosno zakonske zatezne kamate traži od dospjeća svakog pojedinog iznosa razlike plaće koju je trebao primiti daje izabran na funkciju za koju tvrdi da je morao biti izabran. U žalbi tuženi navodi da bi očekivano bio izabran na funkciju na koju je konkurisao, ali to je pretpostavka na kojoj sud ne može zasnovati svoju odluku. Tužilac u suštini na osnovu postojećih činjenica smatra da je prvostepeni sud trebao donijeti drugačije zaključke, a ne ukazuje bar na logičko zaključivanje koje se može izvesti iz postojećih činjenica. Tužilac na osnovu presudatražida se donese presuda po drugom pravnom osnovu. Šteta je građanskopravni delikti kao što je obrazložio prvostepeni sud, za razliku od tužioca koji se više bavi mogućnošću da je mogao ostvariti štetu nego da mu to pravo iz utvrđenih činjenica pripada.

Tako je obrazloženo da je tužilac u tužbi istakao više zahtjeva za naknadu štete koji su povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, shodno članu 55. stav 1. ZPP-a, a u postupku nije predložio niti proveo dokaze iz kojih proizilaze konkretne nezakonitosti ili štetne radnje (činjenje, nečinjenje ili propuštanje dužne radnje) na strani tuženog kao štetnika po umanjenje imovine tuženog, zatim nije dokazao uzročno-posljedičnu vezu između tih konkretnih nezakonitosti ili štetnih radnji i pričinjene štete koju potražuje u vidu izgubljene dobiti (izmakle koristi), shodno članu 154. i 155. ZOO, kao razlike plaća i doprinosa za PIO/MIO koje bi ostvario da je obavljao poslove nastavnika kod tuženog u zvanju vanrednog profesora, a u odnosu na radna mjesta na kojima je bio zaposlen u periodu od 10.01.2018. godine do 31.12.2020. godine (tj. na radno mjesto nastavnika u zvanju docenta na naučnoj oblasti Sociologija i predmetu Poslovna etika na kojem je bio zaposlen do 30.03.2018. godine, a nakon toga na radnom mjestu bibliotekara) kada je nesporno Odlukom tuženog od 19.11.2020. godine biran u naučno-nastavno zvanje vanredni profesor (napredovanje) i nakon toga zaključio Ugovor o radu sa tuženim na neodređeno vrijeme 30.12.2020. godine, kao vanredni profesor, za naučnu oblast Sociologija i nastavni predmet Poslovna etika u okviru Univerzitetske katedre za filozofiju i sociologiju kod tuženog, sa pravima i obavezama od 01.01.2021. godine.

Pri odlučivanju prvostepeni sud je pravilno cijenio da iz sudskih presude u ranijim parničnim postupcima koji su vođeni između istih parničnih stranaka i koji su pravomoćno okončani (vođeni pred ovim sudom u predmetu broj 43 0 Rs 160655 18 Rs po tužbi tužioca B.

H. iz Z., protiv tuženog JU Univerzitet u Zenici, radi utvrđenja diskriminacije i mobinga, poništenja odluka, isplate potraživanja iz radnog odnosa i naknade štete, v.s 31.000,00 KM odnosno u predmetu broj: 43 0 P 187782 20 Rs po tužbi tužioca B. H. iz Z., protiv tuženih JU Univerzitet u Zenici i A. B.-a iz Z., radi utvrđenja i otklanjanja diskriminacije, utvrđenja viktimizacije, v.s. 5.100,00 KM), kao i iskaza tužioca kao parnične stranke da plaću prima posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec, ne proizilazi osnovanost postavljenih tužbenih zahtjeva za naknadu štete po tužbi u ovom postupku.

Prvostepeni sud se pozvao na Presudom Općinskog suda u Zenici, broj 43 0 Rs 160655 18 Rs od 15.11.2019. godine, koja je potvrđena Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 43 0 Rs 160655 20 Rsž od 25.02.2020. godine, a revizije stranaka odbačene ili odbijene Presudom Vrhovnog suda FBiH broj 43 0 Rs 160655 20 Rev od 15.07.2021. godine i naveo u cjelini izreku prvostepene presude.

Iako je izreka navedena u cjelini treba navesti da je istom odlučeno da se odbija tužbeni zahtjev tužioca kojim isti traži da sud naloži tuženom da razmatrajući ponovo izvještaje i dopunu izvještaja Komisija za pripremu prijedloga za izbor u zvanje tužioca od 14.12.2017, 03.01.2018. i 25.12.2017. godine ponovo razmotri prijavu tužioca i donese odluku povodom prijave tužioca na konkurs tuženog za izbor u zvanje (napredovanje) raspisan dana 25.10.2017. godine po odluci Senata Univerziteta u Zenici br. 01-02-I-3350/17, objavljen dana 08.11.2017. godine u dnevnom listu „Oslobođenje“ u skladu sa zakonom. Također je odlučeno da se odbija tužbeni zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete u iznosu od 8.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.11.2019. godine do isplate.

Prvostepeni sud je naveo i sadržinu izreke Presude Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine, koja je potvrđena Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 43 0 P 187782 22 Gž od 07.02.2023. godine, a revizije stranaka odbijene Presudom Vrhovnog suda FBiH broj 43 0 P187782 23 Rev od 19.12.2023. godine.

Istom je pored ostalog odlučeno i slijedeće: „Nalaže se prvotuženom da razmotri odluke o izboru u zvanje tužioca br. 01-02-13905/20 od 19.11.2020. godine i 01-02-13907/20 od 19.11.2020. godine i donese dopune navedenih odluka o izboru u zvanje tužioca sa primjenom akademskih prava, počev od 09.01.2018. godine, odmah a najkasnije u roku od 30 dana, pod prijetnjom izvršenja.“

Iz izreke navedene pravomoćne presude, u postupku vođenom pod brojem 43 0 Rs 160655 18 Rs proizilazi da su poništene kao nezakonite Odluke Senata Univerziteta u Zenici broj 01-02-1-541/18 od 31.01.2018 godine i broj 01-02-1-1014/18 od 28.02.2018. godine, Prijedlozi Odluke Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici broj 06-200-020-45/18 od 18.01.2018. godine i broj 06-200-020-125/18 od 16.02.2018. godine koji se odnose na neusvajanje Izvještaja Komisije za pripremu prijedloga za izbor u zvanje vanrednog profesora (napredovanje) za uže naučne oblasti „Sociologija“ i „Poslovna etika“ i na okončanje konkursne procedure bez izbora u zvanje, kao i Rješenje tuženog o otkazu ugovora o radu s ponudom za zaključivanje novog ugovora o radu s izmijenjenim uslovima br. 01-10-8-1119/18 od 08.03.2018. godine u dijelu koji se odnosi na otkaz ugovora o radu (tačka 1 navedenog Rješenja).

Podnosilac žalbe želi da iz obrazloženja presuda u ranijim postupcima ostvari pravo i u ovom postupku, pa u jednom dijelu žalbe navodi (peta strana žalbe) da tužilac ne spori da

pravosnažnost presude ne stiče pravosnažnost, ali smatra da se iz istih mogu izvesti činjenični zaključci i u ovom postupku koji imaju dokaznu vrijednost, a dalje utvrditi i osnovanost tužbenog zahtjeva. Navodi žalbe da su povrijeđene odredbe člana 8. i 132. ZPP-anisu osnovani jernije važno na osnovu kojih dokaza tužilac dokazuje svoje pravo, nego da ono poizilazi iz dokazanih činjenica, a prvostepeni sud je za svoju odluku dao valjano pravno obrazloženje koje sadrži sve što propisuje član 191. stav 4. ZPP-a radi čega se i može preispitati po žalbi, za razliku od navoda žalbe koji su paušalni zbog čega se na iste u većem dijelu ne može dati konkretno obrazloženje. Međutim, tužilac navodi da je 10.01.2018. godine mogao očekivati donošenje zakonite odluke, i ne pominje da je tuženi morao takvu odluku donijeti i da ista nije mogla biti drugačija osim da se tužilac izabere na funkciju na koju je konkurisao, to drugačije tuženi nije ni mogao navesti, niti dokazati, jer tuženi disponira u svom pravu izbora kandidata. Tužilac smatra da se svakim neizborom nanosi šteta, pa se postavlja pitanje šta je sa svim drugim kandidatima koji se jave na konkurs, a ne budu izabrani.

Prvostepeni sud naglašava da tužilac nije predložio kao dokaze i prvostepenom sudu dostavio navedene Odluke Senata tuženog, prijedloge odluke, kao ni Rješenje tuženog o otkazu ugovora o radu s ponudom za zaključivanje novog ugovora o radu s izmijenjenim uslovima broj 01-10-8-1119/18 od 08.03.2018. godine, kako bi iste mogao cijeliti kao dokaze. Naglašeno je i da je, istom presudom tužilac odbijen sa zahtjevom za utvrđenje postojanja diskriminacije u vezi sa naprijed navedenim poništenim odlukama Senata tuženog prijedlozima naučno nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, te odbijen sa tužbenim zahtjevom da sud naloži tuženom da razmatrajući ponovo izvještaj i dopunu izvještaja komisija za pripremnu prijedloga za izbor za zvanje tužioca od 14.12.2017. godine, 03.01.2018. godine i 25.12.2017. godine ponovo razmotri i prijavu tužioca i donese odluku povodom prijave tužioca na konkurs tuženog u izbor za zvanje (napredovanje) raspisan dana 25.10.2017. godine po odluci Senata Univerziteta u Zenici br. 01-02-I-3350/17 objavljen 08.11.2017. godine u dnevnom listu Oslobođenje u skladu sa zakonom.

Slijedom naprijed navedenog odbijajućeg utvrđenja, iz navedene pravomoćne presude evidentno je da tuženom nije naloženo od strane suda da ponovo razmotri prijavu tužioca i donese odluku po njegovoj prijavi na konkurs za izbor u zvanje (napredovanje) koji je raspisan dana 25.10.2017. godine, a objavljen dana 08.11.2017. godine.

Također, ono što je bitno za ovu konkretnu tužbu kojom se potražuje naknada štete, imajući u vidu utvrđenje iz pravomoćne presude ovog suda broj 43 0 Rs 187782 20 Rs da postoji utvrđena diskriminacija od strane tuženog nad tužiocem, koju je izvršio višemjesečnim odugovlačenjem i odbijanjem donošenja odluke o izboru tužioca u zvanje kao i nedonošenjem odluke o retroaktivnom izboru tužioca u zvanje povodom presude ovog suda broj 43 0 Rs 160655 18 Rs od 15.11.2019. godine, a suprotno postupanju u analognom slučaju prof. dr. S. I. u kojem je prof. dr. S. I., povodom presude Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Rs 158969 18 Rs od 11.07.2019. godine od strane tuženog JU Univerzitet u Zenici retroaktivno i u roku od dva mjeseca izabran u zvanje vanrednog profesora, čime je tuženi neprimjenjujući isti kriterij odnosno praksu koju je primijenio u drugim slučajevima tužioca podvrgao nejednakom postupanju i nepovoljnijem položaju odnosno tretirao nepovoljnije u odnosu na druge osobe u istim ili sličnim (analognim) situacijama, a bez objektivnog ili razumnog opravdanja.

Prvostepeni sud naglašava da je pravomoćnom presudom tužilac istovremeno odbijen sa zahtjevom da se utvrdi da je nad njim od strane tuženog počinjena viktimizacija, a

povodom višemjesečnog odugovlačenja i odbijanja donošenja odluke o izboru tužioca u zvanje i nedonošenjem odluke o retroaktivnom donošenju tužioca u zvanje povodom presude ovog suda broj: 43 0 Rs 160665 18 Rs od 15.11.2019. godine, a suprotno postupanju u analognom slučaju prof. dr. S. I..., kao i odbijen sa zahtjevima koji su naprijed citirani povodom odlučivanja o njegovoj prijavi na predmetni konkurs od strane Senata tuženog, a nakon donošenja pravomoćne presude u predmetu broj 43 0 Rs 160665 20 Rsž od 25.02.2020. godine.

Tužilac se u postupku bavi zastarjelošću, iako nije ni bilo prigovora zastarjelosti i ispunjenost uslove za naknadu materijalne štete po ZOO-une dokazuje, a prvostepeni sud u svom obrazloženju upravo na iste upućuje, pa na navode žalbe u ovom postupku i može dati samo ukazivanjem na obrazloženje pobijane odluke u smislu dase ukaže da je ista pravilna i zakonita.

Prvostepeni sud cijeni, da tužilac radi odlučivanja po ovoj konkretnoj tužbi nije predložio niti izveo bilo kakve dokaze radi dokazivanja osnovanosti tužbe za naknadu štete, odnosno da mu zbog pravomoćno utvrđene diskriminacije i postupanja tuženog u odnosu na analogni slučaj prof. dr. S. I., pripada pravo na naknadu materijalne štete jer je odlukom Senata tuženog broj: 01-02-1-3905/20 od 19.11.2020. godine odlučeno o izboru dr. sc. B.H. u naučno-nastavno zvanje vanredni profesor (napredovanje), sa danom donošenja iste odluke, a ne retroaktivno, što je sud utvrdio uvidom u dokaz tuženog – naprijed navedenu odluku Senata tuženog od 19.11.2020. godine.

Također, tužilac je pravomoćnom Presudom prvostepenog suda broj 43 0 Rs 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine odbijen sa zahtjevom kojim je tražio da se naloži tuženom da razmotri odluke o izboru u zvanje tužioca broj 01-02-13905/20 od 19.11.2020. godine i 01-02-13907/20 od 19.11.2020. godine idonese dopune navedenih odluka o izboru u zvanje tužioca sa primjenom akademskih prava, počev od 09.01.2018. godine.

Iz navedenog odbijajućeg tužbenog zahtjeva tužioca iz pravomoćne presude broj 43 0 Rs 187782 20 Rs ukazuje da tužilac, iz utvrđujućeg dijela presude u pogledu postojanja diskriminacije nad njim, jer je postupljeno protivno analognom slučaju prof.dr. S. I., ne može crpiti pravo da se i njemu to pravo utvrdi donošenjem odluke o izboru u zvanje vanrednog profesora retroaktivno prava počevši od 08.01.2018. godine, pa se stoga utvrđena diskriminacija tužioca navedenom pravomoćnom presudom ukazuje samo kao pravo tužioca da posebnom tužbom potražuje naknadu pretrpljene štete zbog naprijed navedene diskriminacije (analogan slučaj prof. dr. S. I.), na osnovu člana 12. stav 1. tačka d) Zakona o zabrani diskriminacije (Sl. glasnik BiH br. 59/09 i 66/16) gdje se isto utvrđenje iz navedene presude javlja kao prejudicijalno.

Pravilno zaključuje prvostepeni sud da tužilac tu štetu u ovom konkretnom slučaju nema osnova prema izvedenim dokazima potraživati u obimu u kojem potražuje tj. u vidu razlika plata i doprinosa koje bi ostvario da je radio na mjestu vanrednog profesora kod tuženog, odnosno da je po njegovoj prijavi na konkurs pozitivno odlučeno od strane tuženog i donesena odluka o izboru u zvanje vanrednog profesora i to retroaktivno od 10.01.2018. godine pa do 31.12.2020. godine, imajući u vidu da su mu prava vanrednog profesora priznata sa 01.01.2021. godine na temelju naprijed navedene odluke Senata u provedbi pravomoćne presude ovog suda broj: 43 0 Rs 160655 18 Rs od 15.11.2019. godine, pravomoćna sa 25.02.2020. godine .

Dakle, tužilac je pravomoćno odbijen sa zahtjevom vezano za moment utvrđenih prava po Odluci Senata o izboru u zvanje tužioca, shodno navedenoj izreci pravomoćne Presude prvostepenog suda broj 43 0 Rs 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine.

Osim utvrđene diskriminacije, na osnovu navedene Presude broj 43 0 Rs 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine nije utvrđena nezakonitost odluke tuženog o izboru tužioca u akademsko zvanje vanrednog profesora i priznavanje prava tužiocu sa 01.01.2021. godine, odnosno prava kao nastavnika za naučnu oblast Sociologija i za nastavni predmet Poslovna etika u okviru Univerzitetske katedre za filozofiju i sociologiju Univerziteta u Zenici, na kojim poslovima tužilac otpočinje sa radom 01.01.2021. godine shodno zaključenom Ugovoru o radu na neodređeno vrijeme broj 01-10-1-5646/20 od 30.12.2020. godine koji dokaz je izveo tuženi u postupku.

Vođeni su parnični postupci i odlučeno je o izbora tužioca u zvanje vanrednog profesora i njegovom namještenju u konkursnoj proceduri, a činjenica da je to učinjeno gotovo tri godine od objavljivanja konkursa koja proizilazi iz dispozitiva naprijed navedenih sudskih odluka, što kako pravilno cijeni prvostepeni sud ne daje tužiocu za pravo da potražuje iz radnog odnosa kod tuženog naknadu štete u vidu razlike onoga što bi zaradio da je radio kao vanredni profesor da je o njegovoj prijavi blagovremeno odlučeno prethodnim priznavanjem prava kao vanrednog profesora kod tuženog.

Prvostepeni sud obrazlaže da tužilac nije sa tuženim imao zaključen ugovor o radu kao vanredni profesor, a njegov raniji tužbeni zahtjev u predmetu broju 43 0 Rs 160655 18 Rs za utvrđenje diskriminacije, uspostavu radno pravnog statusa i rasporeda na poslove koje je obavljao do prestanka radnog odnosa po Ugovoru o radu broj 01-100-8001-0346/13 od 21.01.2013. godine odnosno poslove nastavnika u zvanje docenta za naučnu oblast „Sociologija“ i predmet „Poslovna etika“, ili druge odgovarajuće poslove i radne zadatke u skladu sa stručnom spremom tužioca (doktor nauka) uz naknadu plate za period od 01.04.2018. godine do 31.07.2019. godine u iznosu od 17.848,49 KM sa pripadajućim kamatama te uplatom doprinosa za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje u iznosu od 11.927,73 KM, je pravomoćno odbijen.

Stoga, obzirom na vođeni i okončani spor između tužioca i tuženog u predmetu broj: 43 0 Rs 160655 18 Rs, i donesenu presudu u istom (prvostepenu) kojom niti u jednom dijelu nije naloženo tuženom da bilo šta čini ili ne čini, a koja je potvrđena drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 43 0 Rs 160655 20 Rsž od 25.02.2020. godine, tuženi je po prirodi stvari bio u obavezi donijeti odluke po prijavi tužioca na predmetni konkurs, dakle, provesti potrebnu proceduru i odlučiti o tome, a što je učinio gotovo devet mjeseci nakon donošenja pravomoćne presude, te se isto vrijeme, neovisno o potrebnim procedurama kod tuženog, ne čini blagovremenim i opravdanim.

Zbog utvrđene diskriminacije tužioca presudom koja je uslijedila nakon navedene to jest pravomoćnom Presudom ovog suda broj 43 0 187782 20 Rs od 05.09.2022. godine tužiocu bi pripadalo eventualno pravo na naknadu materijalne štete koju je pretrpio zbog neblagovremenog donošenja odluke organa tuženog po njegovoj prijavi i izboru u zvanje vanrednog profesora, sa akademskim pravima i poslovima iz naučno-nastavne oblasti za koje posjeduje zakonske uslove. O njegovom izboru u zvanje vanrednog profesora i priznavanje akademskih prava mogao je jedino odlučiti tuženi, a ne sud.

Redovan tok stvari, kao pretpostavka za naknadu izmakle koristi prema članu 189. ZOO-a u ovom konkretnom slučaju bio bi da je tuženi donio odluku o izboru tužioca u zvanje vanrednog profesora i odlučio faktički o predmetnom konkursu a da nakon toga nije htio zaključiti Ugovor o radu sa tužiocem, što ovdje nije slučaj, tako da tužiocu ne može pripadati ni u kojem slučaju pravo na naknadu štete u visini razlike plaća i doprinosa za PIO koje je mogao ostvariti u periodu od 10.01.2018. godine do 30.12.2020. godine, kada je organ tuženog- Senat donio naprijed navedenu odluku o izboru dr. sc. B. H. u naučno-nastavno zvanje vanredni profesor (napredovanje) br. 01-02-1-3905/20 od 19.11.2020. godine, kako je to utvrđeno nalazom i mišljenjem vještaka ekonomske struke.

Navedeni nalaz i mišljenje vještaka prvostepeni sud je prihvatio na izvedene okolnosti kako je to predloženo od strane tužioca, jer na isti nije bilo primjedbi niti pitanja parničnih stranaka za vještaka kada su u pitanju utvrđene činjenica koje su od strane tužioca predložene radi dokazivanja visine pretrpljene štete na ime izmakle koristi.

Međutim, kako je to naprijed navedeno, tek nakon pravomoćnosti usvojenog dijela tužbenog zahtjeva iz Presude u predmetu broj 43 0 Rs 160655 18 Rs (pravomoćna sa 25.02.2020. godine) tužilac je mogao po redovnom toku stvari očekivati od tuženog odlučivanje o njegovom izboru u zvanje vanrednog profesora, odnosno postupanje njegovoj prijavi po predmetnom konkursu.

Odnosno, prema članu 189. ZOO-a mogao je osnovano očekivati po redovnom toku stvari da organi tuženog odluče o njegovim pravima iz radnog odnosa jer je okončan sudski spor o zakonitosti ranije donesenih odluka Senata, a što su isti učinili tek koncem iste 2020 godine, tako da zbog naprijed navedenog dužeg proteka vremena od pravomoćnosti navedene presudepa do donošenja Odluke Senata o njegovom izboru u zvanje vanrednog profesora i rješavanju po konkursu, uključujući zaključivanje ugovora o radu kao preduslov za obavljanje poslova iz priznatog akademskog zvanja, tužilac je pretrpio izvjesnu materijalnu štetu, ali ne štetu koju potražuje tužbom temeljem činjeničnog stanja na osnovu dokaza u spisu. Prvostepenom sudu nisu predloženi i dostavljeni dokazi, a niti je upućen u proceduru donošenja tih odluka od strane Senata tuženog.

Elementi ranijih presuda (tzv. logičke pretpostavke i posljedice presude, na primjer: činjenična utvrđenja, rješenja prethodnih pitanja osim ako o njima nije odlučeno u povodu naknadne tužbe za utvrđenje ili prejudicijalne protutužbe, odluke o materijalnopравnim i procesnim prigovorima osim prigovora radi prebijanja, među odluke procesne naravi, pravna kvalifikacija spora) izolirano razmatrani nisu obuhvaćeni pravomoćnošću presude, shodno članu 197. stav 1. ZPP-a. Dakle, pravomoćnost se odnosi samo na onaj dio sudske odluke u kome se odlučuje o osnovanosti zahtjeva za pružanje pravne zaštite, to jest na njenu izreku (dispozitiv) a obrazloženje sudske odluke nikada neće, niti može postati pravomoćno.

Utvrđenja iz izreka naprijed navedenih pravomoćnih presuda u predmetima ovog suda broj 43 0 Rs 160655 18 Rs i broj: 43 0 Rs 187782 20 Rs nisu, niti mogu biti dovedena u pitanje jer je u njima nadležni organ odlučio u granicama svoje nadležnosti, te ujedno predstavljaju i javne isprave u smislu člana 132. ZPP-a dokazujući ono što je presuđeno.

Kao što je to naprijed obrazloženo, prvostepenom sudu uopće nisu dostavljeni dokazi od strane tužioca na temelju kojih bi mogao utvrditi pravo tužioca i pružiti mu pravnu zaštitu po kondemnatornim tužbenim zahtjevima zbog nezakonitog postupanja tuženog i utvrđene diskriminacije nad tužiocem, a koja diskriminacija je utvrđena pravomoćnom presudom

prvostepenog suda broj 43 0 Rs 187782 20 Rs povodom odlučivanja o njegovom izboru u zvanje vanrednog profesora.

Prvostepeni sud je cijenio i da, tužiocu nije mogao biti dosuđen ni neki drugi novčani iznos na ime naknade štete shodno član 127. ZPP-a, a koju je eventualno pretrpio što je dugo odlučivano o njegovom izboru u zvanje vanrednog profesora i prijavi na predmetni konkurs iz 2017. godine nakon pravomoćnosti presude broj 43 0 Rs 160655 18 Rs od strane tuženog, jer tužilac tu štetu nije ni dokazivao u parničnom postupku, niti sudu dao bilo kakve elemente u pogledu te materijalne štete (kad je nastala, zbog čega je nastala).

Također pravilno obrazlaže prvostepeni sud da je tužilac trebao dokazati da je tuženi morao donijeti odluku o izboru tužioca u zvanje vanrednog profesora (bez mogućnosti da postupi drugačije) nakon donošenja pravomoćne presuda u predmetu broj 43 0 Rs 160655 18 Rs, trebao dokazati kakva je procedura za donošenje te odluke izaključenje Ugovora o radu sa tužiocem nakon toga, a teret dokazivanja navedenih okolnosti i činjenica od kojih zavisi osnovanost i visina te štete bio na tužiocu, shodno član 7. i 123.ZPP-a.

Prema Zakon o radu FBiH (Sl. novine FBiH broj: 26/16, 89/18, 23/20, 49/2021, 44/2022 i 39/2024) shodno članu 4. i 20. istog Zakona prethodna pretpostavka na osnovu koje bi tužilac mogao da je ispunjena tražiti naknadu materijalne štete iz radnog odnosa kod tuženog (kod kojeg je nesporno bio u periodu od 01.10.2018. godine do 31.12.2020. godine) je postojanje radnog odnosa odnosno ugovora o radu na radno mjesto vanrednog profesora, što nije slučaj, tako da nema osnova potraživati razliku onoga što je zaradio kod tuženog na ime plaće te pripadajućih doprinosa za PIO u navedenom periodu u odnosu na ono što je mogao zaraditi da je imao zaključen Ugovor o radu da je bio izvršen njegov izbor u zvanje vanrednog profesora u periodu od 01.10.2018. godine pa do 31.12.2020. godine, kako pravilno zaključuje prvostepeni sud.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu je neosnovan. Odgovor na žalbu nije obavezan shodno članu 214. stav 1. Zakona o parničnom postupku, nego se može podnijeti. Sud, shodno članu 387. Zakona o parničnom postupku, prilikom odlučivanja o troškovima postupka uzima u obzir samo troškove koji su potrebni za vođenje postupka, a po ocjeni ovog suda, odgovor na žalbu ne sadrži ništa što već ne postoji u spisu, pa s obzirom na sadržinu odgovora na žalbu ovaj trošak nije potreban. Zbog navedenog je zahtjev tuženog za naknadu ovih troškova odbijen, a koji su potraživani u iznosu od 1.315,00 KM + PDV, prema Zakonu o advokaturi FBiH (Sl. novine FBiH broj: 25/02, 40/02, 29/03,18/05, 68/05 i 42/11) i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. novine FBiH broj 22/04 i 24/04).

Kako ne stoje žalbeni razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija, a ne postoje ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, žalba je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, na osnovu člana 224. stav 1. tačka 2) i člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Sanela Popović